

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.001.08.2022

**Pan
Krzysztof Wiśniewski
Starosta Powiatu Karkonoskiego**

Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze
ul. Kochanowskiego 10
58-500 Jelenia Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. – wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami oraz wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze, ul. Kochanowskiego 10, 58-500 Jelenia Góra (dalej: Starostwo)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Wiśniewski – Starosta Powiatu Karkonoskiego (dalej: Starosta) od dnia 22 listopada 2018 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Maria Ossowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/7/2022 z dnia 11 stycznia 2022 r. 2. Małgorzata Jakubiec-Dzieleńdziak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/42/2022 z dnia 15 lutego 2022 r. (akta kontroli str. 1-4 T.I.)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: <i>Fundusz</i>) oraz dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami.
Zakres kontroli	Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku działań kontrolnych polegających na analizie przyznania, wykorzystania i rozliczenia ww. środków oraz dotacji.

III. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Powiat Karkonoski ³ , jako organizator publicznego transportu zbiorowego, prawidłowo wykorzystał w 2021 r. środki z Funduszu w wysokości 2 396,7 tys. zł, przeznaczone na dopłatę do tego transportu, zapewniając jednocześnie środki własne w wysokości 274,7 tys. zł. Terminowo i rzetelnie dokonano rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu oraz terminowo zwrócono niewykorzystane środki. W wyniku wykorzystania środków z Funduszu zwiększyła się dostępność połączeń autobusowych na terenie powiatu karkonoskiego. Jednorazowy przypadek naruszenia określonego w umowie z dnia 28 grudnia 2020 r. nr 2/FPA/2021 o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej także: <i>umowa o dopłatę</i>) terminu przekazania Wojewodzie Dolnośląskiemu (dalej także: <i>Wojewoda</i>) rozliczenia z wykorzystania środków za luty 2021 r., nie miał wpływu na ocenę kontrolowanej działalności w tym obszarze. Środki dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami przyznane w 2021 r. kwocie 155,4 tys. zł również zostały zgodnie z przeznaczeniem
---------------------	---

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej także: Powiat. W latach 1999-2020 pod nazwą Powiat Jeleniogórski.

wykorzystane i terminowo rozliczone. Niewykorzystana kwota 0,1 tys. zł dotacji została terminowo zwrócona na wyodrębniony rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- naruszenia przepisu art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*⁴ wyrażającego się niedochodzeniem przez Starostę należności Skarbu Państwa, co zostało stwierdzone na przyjętej próbie pięciu zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa na kwotę 231,0 tys. zł i w konsekwencji doprowadziło do upływu terminu przedawnienia należności w kwocie ogółem 48,9 tys. zł u czterech dłużników ze wskazanej próby,
- niepodjęcia działań w celu zaktualizowania wartości należności z tytułu gospodarowania gruntami Skarbu Państwa, zgodnie z art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowość*⁵.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wykorzystanie środków z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

1.1. W odpowiedzi na ogłoszenie Wojewody z dnia 4 listopada 2020 r., Powiat Karkonoski złożył terminowo⁷ wniosek z dnia 19 listopada 2020 r. o objęcie w 2021 r. dopłatą do przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w ramach Funduszu. Zawierał on rzetelne i kompletne dane, wymagane przez art. 24 ust. 6 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o *Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej*⁸ (m.in. linie komunikacyjne, na których będą wykonywane przewozy o charakterze użyteczności publicznej, planowaną wielkość pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach⁹ na każdej linii, planowaną kwotę deficytu każdej linii). Do wniosku dołączono, zgodnie z wymogiem określonym w art. 24 ust. 7 ustawy o Funduszu, dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku.

Złożony wniosek o objęcie dopłatą obejmował 11 linii komunikacyjnych. Określona w nim planowana w okresie od lipca do grudnia 2021 r.:

- łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wynosiła 826 370,80 wkm,
- kwota deficytu na ww. liniach wynosiła 2 760,4 tys. zł,
- łączna kwota udziału własnego Powiatu Karkonoskiego wynosiła 281,3 tys. zł,
- łączna kwota dopłaty wynosiła 2 479,1 tys. zł.

Wyżej wymieniony wniosek o objęcie dopłatą ze środków Funduszu do przewozów autobusowych został rozpatrzony pozytywnie – o tym fakcie Starosta został poinformowany przez Wojewodę pismem¹⁰ z dnia 21 grudnia 2020 r.

(akta kontroli str. 6-91 T.I.)

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.; dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.; dalej: ustawa o rachunkowości.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Termin upływał 24 listopada 2020 r.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 717, ze zm.; dalej: ustawa o Funduszu.

⁹ Jednostka miary pracy eksploatacyjnej autobusu, przy czym 1 wozokilometr to przejazd 1 autobusu na odległość jednego kilometra (dalej: wkm).

¹⁰ Znak: IF-IT.3146.110.2020.MCz.

1.2. W okresie objętym kontrolą Powiat Karkonoski¹¹, na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy o Funduszu, zawarł z Wojewodą w dniu 28 grudnia 2020 r. umowę nr 2/FPA/2021 o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zadania te opisane zostały w złożonym przez Powiat ww. wniosku o objęcie dopłatą, który określał m.in. linie komunikacyjne, ich długość, częstotliwość połączeń oraz wielkość pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach na poszczególnych liniach. Na realizację tych zadań Wojewoda Dolnośląski, zgodnie z zawartą umową obejmującą 11 linii komunikacyjnych, na których będą wykonywane przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej, zobowiązał się przekazać Powiatowi dofinansowanie z Funduszu w kwocie nie wyższej niż 2 479,1 tys. zł.

Wyżej wymieniona umowa o dopłatę spełniała wymogi określone w art. 27 ust. 2 ustawy o Funduszu.

Powiat Karkonoski wywiązał się z wymogu określonego w art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o Funduszu, tj. zawarł¹² w dniu 29 stycznia 2021 r. umowę z operatorem o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Umowa ta spełniała wymogi określone w art. 25 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o *publicznym transporcie zbiorowym*¹³.

Zawarcie ww. umowy z operatorem, zgodnie z wymogiem określonym w art. 22 ust. 2 ustawy o Funduszu, zostało poprzedzone uzyskaniem zgody Rady Powiatu Jeleniogórskiego na dokonanie tej czynności¹⁴.

(akta kontroli str. 18-91, 151-221, 239-240 T.I., str. 32-35 T.II.)

1.3. Powiat, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o Funduszu oraz postanowieniami *Umowy o dopłatę*, terminowo¹⁵ przekazał Wojewodzie wnioski o dopłaty do publicznego transportu zbiorowego za dany okres rozliczeniowy. Wnioski zostały prawidłowo sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. umowy o dopłatę i zawierały niezbędne dane wymagane umową.

(akta kontroli str. 92-136, 236-238 T.I.)

1.4. Organizator niezwłocznie otrzymał dopłatę z Funduszu na wskazany w umowie rachunek bankowy i we wnioskowanej wysokości, tj. w terminach na poszczególne miesiące: za luty 2021 r. - 19 marca 2021 r. w kwocie 223,4 tys. zł; za marzec 2021 r. - 11 maja 2021 r. w kwocie 225,2 tys. zł; za kwiecień 2021 r. - 21 maja 2021 r. w kwocie 202,9 tys. zł; za maj 2021 r. - 18 czerwca 2021 r. w kwocie 213,6 tys. zł; za czerwiec 2021 r. - 19 lipca 2021 r. w kwocie 218,3 tys. zł; za lipiec 2021 r. - 16 sierpnia 2021 r. w kwocie 231,8 tys. zł; za sierpień 2021 r. - 22 września 2021 r. w kwocie 225,1 tys. zł; za wrzesień 2021 r. - 20 października 2021 r. w kwocie 221,0 tys. zł; za październik 2021 r. - 23 listopada 2021 r. w kwocie 217,8 tys. zł; za listopad 2021 r. - 22 grudnia 2021 r. w kwocie 214,2 tys. zł; za grudzień 2021 r. - 22 grudnia 2021 r. w kwocie 203,3 tys. zł. Po rozpoczęciu realizacji umowy łączna wartość 11 comiesięcznych wniosków organizatora złożonych do Wojewody (tj. za luty - 1 marca, za marzec - 31 marca, za kwiecień - 28 kwietnia, za maj - 1 czerwca, za czerwiec - 28 czerwca, za lipiec - 29 lipca, za sierpień - 27 sierpnia, za wrzesień - 30 września, za październik - 29 października, za listopad - 2 grudnia, za grudzień - 3 grudnia 2021 r.) o przyznanie

¹¹ Reprezentowany przez Starostę oraz Wicestarostę, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Karkonoskiego.

¹² Reprezentowany przez Starostę oraz Członka Zarządu Powiatu Karkonoskiego, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Karkonoskiego.

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1371, ze zm.

¹⁴ Uchwała nr XXIII/164/2020 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 2 grudnia 2020 r. w sprawie udzielenia zgody na zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

¹⁵ Za dany okres (miesiąc) rozliczeniowy do 2 dnia roboczego następnego miesiąca.

dopłaty wyniosła 2 423,6 tys. zł. Faktycznie przyznana Organizatorowi dopłata wyniosła 2 396,6 tys. zł. Różnica w kwocie 27,0 tys. zł wynikała z pomniejszenia przez Wojewodę kwoty przekazanej dotacji za marzec 2021 r. stanowiącej równowartość niewykorzystanej dotacji w lutym 2021 r.

(akta kontroli str. 137-150 T.I.)

1.5. Otrzymane od Wojewody środki Funduszu zostały, zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy o Funduszu, wykorzystane na dofinansowanie realizacji zadania własnego organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi, która realizowana była na podstawie umowy z operatorem.

Powiat prawidłowo dokonał rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu, przekazując terminowo Wojewodzie miesięczne rozliczenia zrealizowanych usług przewozowych dofinansowanych z Funduszu wraz z załącznikami¹⁶ oraz sprawozdania kwartalne, zgodnie z wzorami stanowiącymi załączniki nr 4 i nr 5 do umowy o dopłatę. Wykazane dane były rzetelne i przedstawiały:

- zrealizowaną wielkość pracy eksploatacyjnej: 798 584,6 wkm;
- osiągniętą kwotę deficytu: 3 205,0 tys. zł;
- udział własny (wykonane): 322,5 tys. zł (co stanowiło 10,1% kwoty deficytu);
- rzeczywistą kwotę dopłaty z Funduszu: 2 215,0 tys. zł (co stanowiło średnio 3 zł dopłaty do 1 wkm zrealizowanej pracy eksploatacyjnej);
- kwotę niewykorzystanych środków: 181,6 tys. zł.

Termin rozliczenia otrzymanej dopłaty z Funduszu, tj.: przekazania Wojewodzie rozliczeń miesięcznych z wykorzystania środków został określony w § 3 ust. 15 *umowy o dopłatę*, jako nieprzekraczalny 25 dzień miesiąca za poprzedni miesiąc (okres rozliczeniowy), a za miesiące listopad i grudzień 2021 r. – dzień 11 stycznia 2022 roku; termin zwrotu niewykorzystanej dopłaty na wyodrębniony rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – w § 5 *umowy o dopłatę*, jako nieprzekraczalny 15 dzień od dnia stwierdzenia pobrania dopłaty w nadmiernej wysokości. Przekazanie rozliczenia za miesiąc luty nastąpiło w dniu 13 kwietnia 2021 r., tj. z 19-dniowym przekroczeniem terminu, co zostało szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W pozostałych miesiącach 2021 r. rozliczenia z wykorzystanych środków przekazywano Wojewodzie z zachowaniem terminu określonego w *umowie o dopłatę*, tj. za marzec 2021 r. - 22 kwietnia 2021 r.; za kwiecień 2021 r. - 14 maja 2021 r.; za maj 2021 r. - 11 czerwca 2021 r.; za czerwiec 2021 r. - 22 lipca 2021 r.; za lipiec 2021 r. - 23 sierpnia 2021 r.; za sierpień 2021 r. - 22 września 2021 r.; za wrzesień 2021 r. - 22 października 2021 r.; za październik 2021 r. - 24 listopada 2021 r.; za listopad 2021 r. - 22 grudnia 2021 r.; za grudzień 2021 r. - 10 stycznia 2022 r.

Również z zachowaniem terminu określonego w *umowie o dopłatę*, zwrócono niewykorzystane z dopłaty środki w łącznej kwocie 181,7 tys. zł na wyodrębniony rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu¹⁷.

Dane wykazane w sprawozdaniu rozliczającym były rzetelne i sporządzone zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do *umowy o dopłatę*.

¹⁶ Dokumenty potwierdzające wykonanie pracy przewozowej przez operatora oraz dokumenty finansowo-księgowe potwierdzające wykonanie płatności za usługi przewozowe.

¹⁷ Tj. w dniach i kwotach: w kwocie 7 479,22 zł - 2 sierpnia 2021 r. za czerwiec 2021 r.; w kwocie 41 773,27 zł - 25 sierpnia 2021 r. za lipiec 2021 r.; w kwocie 62 314,37 zł - 28 września 2021 r. za sierpień 2021 r.; w kwocie 18 707,64 zł - 25 października 2021 r. za wrzesień 2021 r.; w kwocie 14 591,99 zł - 26 listopada 2021 r. za październik 2021 r.; w kwocie 15 557,38 zł - 28 grudnia 2021 r. za listopad 2021 r.; w kwocie 21 223,53 zł - 10 stycznia 2022 r. za grudzień 2021 r.

(akta kontroli str. 68-91, 242-403 T.I.; str. 1-8 T.II.)

1.6. Powiat, poza wskazanymi powyżej przypadkami, nie dokonywał zwrotów dopłaty na rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

(akta kontroli str. 9-15 T.II.)

1.7. W wyniku wykorzystania środków z *Funduszu* przez kontrolowanego organizatora publicznego transportu zbiorowego zwiększyła się dostępność połączeń autobusowych w zakresie liczby linii komunikacyjnych z czterech w 2020 r. do 11 w 2021 r., długości linii komunikacyjnych ze 118,87 km w 2020 r. do 486,3 km w 2021 r., liczby kursów dziennie na liniach komunikacyjnych z 10 w 2020 r. do 95 w 2021 r. oraz liczby przystanków ze 127 w 2020 r. do 281 w 2021 r.

(akta kontroli str. 9-15, 16-21 T.II.)

1.8. W ramach nadzoru nad realizacją umowy Powiat przeprowadził trzy kontrole mające na celu ocenę poziomu jakości usług powiatowych przewozów pasażerskich świadczonych przez operatora¹⁸, w których nie stwierdził nieprawidłowości. W przedmiocie jakości świadczonych usług przewozowych operatora w okresie od 2 lutego 2021 r. do 3 grudnia 2021 r. wpłynęło do Starostwa łącznie 10 skarg, które niezwłocznie rozpatrzono. Sześć z nich zostało uznanych za zasadne¹⁹.

(akta kontroli str. 24-29, 31-32 T.II.)

1.9. Powiat prowadził wyodrębnioną, rzetelną ewidencję księgową środków z Funduszu objętych dopłatą, tj. wpływów (konto numer 901-001 prowadzone do 31 grudnia 2021 r. i konto numer 133-000-1 utworzone 31 grudnia 2021 r.) oraz wydatków (konto nr 130-01 i prowadzone do 31 grudnia 2021 r. i konto 130 010 utworzone 31 grudnia 2021 r.). Dane w ewidencji księgowej były zgodne z kwotami otrzymanych i wydatkowanych środków z Funduszu.

(akta kontroli str. 137-139, 222-235, 404 T.I.)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przekazanie Wojewodzie rozliczenia z wykorzystania środków Funduszu za luty 2021 r. nastąpiło w dniu 13 kwietnia 2021 r., tj. z 19-dniowym przekroczeniem terminu w stosunku do terminu wynikającego z § 3 ust. 15 *umowy o dopłatę* (nieprzekraczalny 25 dzień miesiąca za poprzedni miesiąc).

Starosta wyjaśnił, że przekazanie rozliczenia za luty 2021 r. z przekroczeniem terminu wynikającego z *umowy o dopłatę* nastąpiło w wyniku niedopatrzenia z jego strony, jako organizatora. Realizację zadań związanych z obsługą *umowy o dopłatę* powierzono innemu pracownikowi Starostwa, co skutkowało niewystąpieniem podobnych nieprawidłowości w dalszym okresie.

(akta kontroli str. 242-269 T.I., str. 22-23 T.II.)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze w zakresie wykorzystania i rozliczenia środków z Funduszu otrzymanych na podstawie *umowy o dopłatę*. Niewykorzystaną kwotę środków terminowo zwrócono na wyodrębniony rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu

¹⁸ [1] w dniu 2 czerwca 2021 r. na linii nr 100, relacji Mysłakowice – Kowary – Karpacz; [2] w dniu 4 sierpnia 2021 r. na linii 104 relacji Podgórzyn – Miłków – Karpacz; [3] w dniu 3 listopada 2021 r. na linii 109 relacji Piechowice – Szklarska Poręba.

¹⁹ Z których jedna dotyczyła cen biletów, naprawiono błąd systemowy i ceny biletów skorygowano; pozostałe skargi dotyczyły zakłóceń w kursowaniu autobusów, skarżących przeproszono, operator zobowiązał się do dołożenia starań niewystępowania w przyszłości takich sytuacji.

Wojewódzkiego we Wrocławiu. Jednorazowy przypadek naruszenia określonego w *umowie o dopłatę* terminu przekazania Wojewodzie sprawozdania z wykorzystania środków za luty 2021 r. nie miał wpływu na ocenę kontrolowanej działalności w tym obszarze. W wyniku wykorzystania środków z *Funduszu* przez kontrolowanego organizatora publicznego transportu zbiorowego zwiększyła się dostępność połączeń autobusowych w zakresie liczby linii komunikacyjnych, długości linii komunikacyjnych, liczby kursów na liniach komunikacyjnych oraz liczby przystanków.

OBSZAR

2. Wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami

2.1. Dotacja celowa z budżetu państwa na realizację zadań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

Opis stanu faktycznego

2.1.1. Dotacja celowa z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, zaplanowana i otrzymana przez Powiat w 2021 r. w kwocie 155,4 tys. zł²⁰, tj. była o 10,4 tys. zł wyższa (6,67%), niż zaplanowana i otrzymana w roku 2020 w kwocie 145,0 tys. zł²¹. Środki otrzymanej w 2020 r. dotacji zostały wykorzystane w całości. W 2021 r. z otrzymanej dotacji nie zostały wykorzystane środki w kwocie 0,1 tys. zł. Były one zaplanowane w dziale 700 rozdział 70005 § 4430 (różne opłaty i składki) na zapłatę rat ubezpieczenia nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej w Kowarach. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Nieruchomościami, umowa na ubezpieczenie nieruchomości została zawarta na okres od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. Płatność dwóch rat ogółem w kwocie 0,1 tys. zł zostanie zrealizowana w 2022 r. Nie wystąpiły skutki niewykorzystania wskazanych środków dotacji.

(akta kontroli str. 1-8 T. III.)

2.1.2. Otrzymane od Wojewody środki były w 2021 r. wystarczające do realizacji zadań z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa. Nie wystąpiły różnice pomiędzy kwotami otrzymanymi z dotacji a środkami wydatkowanymi na realizację zadań. W 2021 r. Starosta nie występował do Wojewody o zwiększenie środków z tego zakresu.

(akta kontroli str. 4-7 T. III.)

2.1.3. Kwoty dotacji wykazane w sprawozdaniach kwartalnych Rb-27S na dzień 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia 2021 r. i Rb-50 za 2021 r. były równe rzeczywistym wpływom pomniejszonym o zwroty dotacji. Kwoty te były zgodne z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej. Kwoty ujęte w sprawozdaniach jednostkowych Starostwa dotyczące wykonania dotacji celowych i wydatków na realizację zadań zleconych, wykazane w sprawozdaniach Rb-50 i Rb-28S za 2021 r. wynikały z zapisów ewidencji księgowej Powiatu.

(akta kontroli str. 9-92 T. III.)

2.1.4. W roku 2021 nie wystąpiły sprawy sporne dotyczące należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa uzasadniające występowanie przez Starostę do Wojewody o zgodę na zawarcie umowy.

(akta kontroli str. 5-8 T. III.)

²⁰ Z której 103,0 tys. zł przypadło na zadania bieżące i 52,4 tys. zł na utrzymanie stanowisk pracy.

²¹ Z której 103,6 tys. zł przypadło na zadania bieżące i 41,4 tys. zł na utrzymanie stanowisk pracy.

2.1.5. Zgodnie z art. 49 ust. 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²², środki na realizację zadań zostały przekazane Powiatowi w terminie uzasadniającym wykonanie zadań.

(akta kontroli str. 5-8, 93-95 T. III.)

2.2. Dochody Powiatu z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

2.2.1. Wykonane dochody Powiatu z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w rozdziale 70005 klasyfikacji budżetowej wynosiły 4 079,4 tys. zł w 2021 r. i były wyższe o 907,1 tys. zł, tj. o 22% od uzyskanych w kwocie 3 172,3 tys. zł w roku 2020. Największą wartość stanowiły dochody w § 0550 (wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości), które w 2021 r. osiągnęły wysokość 2 425,0 tys. zł, tj. 59,4% całości przedmiotowych dochodów i były wyższe o 1 193,4 tys. zł, tj. o 49,2% od uzyskanych w roku 2020 w kwocie 1 231,6 tys. zł, stanowiących 38,8% całości przedmiotowych dochodów. Kolejną pozycję w wysokości wyszczególnionych tytułów osiągniętych dochodów zajmowały wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości (w § 0770) w kwocie 1 242,0 tys. zł, tj. 30,4% całości przedmiotowych dochodów w roku 2021, które były niższe o 402,5 tys. zł, tj. o 32% od osiągniętych w roku 2020 w kwocie 1 644,5 tys. zł, stanowiących 51,8% całości przedmiotowych dochodów.

Dochody przekazane Wojewodzie Dolnośląskiemu wynosiły 3 059,9 tys. zł w 2021 r. (75% dochodów wykonanych) i były wyższe o 1 142,4 tys. zł, tj. o 37,3% od przekazanych w kwocie 1 917,5 tys. zł w roku 2020. Największą wartość stanowiły przekazane dochody z § 0550, które w 2021 r. wyniosły 1 818,8 tys. zł, tj. 59,4% całości przekazanych dochodów i były wyższe o 1 012,4 tys. zł, tj. o 55,7% od przekazanych w roku 2020 w kwocie 806,4 tys. zł (65,5% dochodów wykonanych), tj. 42% całości przekazanych dochodów. Drugą pozycję w wysokości przekazanych dochodów zajmowały przekazane dochody w § 0770 w kwocie 931,5 tys. zł (75% dochodów wykonanych), tj. 30,4% całości przekazanych dochodów w roku 2021, które były wyższe o 6,4 tys. zł, tj. o 0,7% od przekazanych w roku 2020 w kwocie 925,1 tys. zł (56,2% dochodów wykonanych), stanowiących 48,2% całości przedmiotowych dochodów.

Należności pozostałe do zapłaty zmniejszyły się na koniec 2021 r. do 2 261,3 tys. zł w porównaniu do stanu 2 455,5 tys. zł z początku roku, tj. o 194,2 tys. zł (8,6%). Największy udział, tj. 2 162,7 tys. zł według stanu na koniec roku (95,6% w strukturze należności) w porównaniu do stanu 2 320,2 tys. zł (94,5% w strukturze należności) z początku roku miały należności w § 0550. Należności wystąpiły ponadto w:

- § 0760 (wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności) w wysokości 50,8 tys. zł według stanu na koniec roku (2,2% w strukturze należności) w porównaniu do stanu 87,6 tys. zł (3,6% w strukturze należności) z początku roku, przy osiągniętych z tego tytułu dochodach w kwocie 149,1 tys. zł w 2020 r. i w kwocie 253,4 tys. zł w 2021 r.,
- § 0750 (wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze) w wysokości 47,8 tys. zł według stanu na koniec roku (2,1% w strukturze należności) w porównaniu do stanu 47,7 tys. zł (1,9% w strukturze należności) z początku

²² Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm.

roku, przy osiągniętych z tego tytułu dochodach w kwocie 1 123,0 tys. zł w 2020 r. i w kwocie 57,9 tys. zł w 2021 r.

Zaległości zwiększyły się na koniec 2021 r. do 2 261,3 tys. zł w porównaniu do stanu 1 395,1 tys. zł z początku roku, tj. o 866,2 tys. zł (38,3%). Największy udział, tj. 2 162,7 tys. zł według stanu na koniec roku (95,6% w strukturze zaległości) w porównaniu do stanu 1 299,4 tys. zł (93,1% w strukturze zaległości) z początku roku miały zaległości w § 0550. Zaległości wystąpiły ponadto w:

- § 0760 w wysokości 50,8 tys. zł według stanu na koniec roku (2,2% w strukturze zaległości) w porównaniu do stanu 48,1 tys. zł (3,4% w strukturze zaległości) z początku roku,
- § 0750 w wysokości 47,8 tys. zł według stanu na koniec roku (2,1% w strukturze zaległości) w porównaniu do stanu 47,7 tys. zł (3,4% w strukturze zaległości) z początku roku.

Należności i zaległości nie wystąpiły w paragrafach: 0770, 0920 i 0970.

(akta kontroli str. 96 T. III.)

2.2.2. Sprawozdania budżetowe z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (Rb-27ZZ) za 2021 r. zostały sporządzone zgodnie z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

(akta kontroli str. 97-118 T.III.)

2.2.3. Na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²³, od wpływów osiąganych ze sprzedaży oraz opłat pobieranych w związku z realizacją zadań w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wraz z odsetkami za nieterminowe wnoszenie tych należności prawidłowo potrącono 25% środków, które w łącznej wysokości 1 019,5 tys. zł stanowiły dochód Powiatu. Pozostałą część dochodów w wysokości 3 060,4 tys. zł, stanowiącą dochód budżetu państwa, zgodnie z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych terminowo²⁴ przekazano na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Zgodnie z Polityką rachunkowości obowiązującą w Starostwie kontem do ewidencji dochodów odprowadzanych do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu było konto 222 z analityką 222-10-01 *Rozliczenie dochodów budżetowych jst* i analityką 222-10-02 *Rozliczenie dochodów budżetowych DUW*.

(akta kontroli str. 119-183 T. III.)

2.2.4. Kontrola terminowości dokonania wpłat odbywała się systematycznie, tj. raz na miesiąc w systemie finansowo-księgowym, a w przypadku braku wpłaty naliczane były odsetki, zgodnie z art. 28 ust. 1 pkt 7 ustawy o rachunkowości, art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych i § 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej²⁵.

(akta kontroli str. 184-201 T.III.)

²³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, ze zm.; dalej: ustawa o gospodarce nieruchomościami.

²⁴ Środki według stanu określonego na 10 dzień miesiąca przekazywano w terminie do 15 dnia danego miesiąca, natomiast środki według stanu określonego na 20 dzień miesiąca przekazywano w terminie do 25 dnia danego miesiąca. Pozostałe pobrane do dnia 31 grudnia środki przekazano w dniu 5 stycznia 2022 r.

²⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 342.

2.3. Działania windykacyjne Powiatu wobec zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa

2.3.1. Z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa Starostwo, w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych i egzekucyjnych uzyskało w 2021 r. kwotę 1 155,0 tys. zł stanowiącą: 82,8% ogółu zaległości 2020 r. (w kwocie 1 395,1 tys. zł); 51,1% ogółu zaległości 2021 r. (w kwocie 2 261,4 tys. zł) i 60,9% tych zaległości, wobec których prowadzono działania windykacyjne (w kwocie 1 897,4 tys. zł)

(akta kontroli str. 202-224 T.III.)

2.3.2. Szczegółowe badanie pięciu²⁶ zaległości z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa pod kątem podejmowanych przez Starostwo czynności dla ich odzyskania wykazało, że:

- jedna zaległość powstała w wyniku nieuregulowania należności z tytułu umowy dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa, a pozostałe cztery w wyniku nieuregulowania przez użytkowników opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa;
- łączna kwota badanych zaległości wyniosła 231,0 tys. zł, w tym: 186,9 tys. zł należność główna oraz 44,1 tys. zł odsetki za zwłokę;
- nie prowadzono negocjacji z dłużnikami, co do dobrowolnej zapłaty zaległości;
- nie skorzystano z możliwości zobowiązania dłużnika do wyjawienia jego majątku;
- wobec pierwszej należności przesłano dłużnikowi dwa pisemne upomnienia, zawierające wezwania do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, pierwsze z nich 30 kwietnia 2021 r., tj. po upływie jedenastu miesięcy od dnia wymagalności zapłaty²⁷, drugie 20 września 2021 r.; do dnia zakończenia czynności kontrolnych²⁸ nie skierowano sprawy do postępowania egzekucyjnego;
- wobec drugiej należności przesłano dłużnikowi dwa pisemne upomnienia, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, pierwsze z nich 9 sierpnia 2018 r., tj. po upływie czterech miesięcy od dnia wymagalności zapłaty²⁹, drugie 17 grudnia 2021 r., tj. po upływie trzech lat od poprzedniego wezwania, do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie skierowano sprawy do postępowania egzekucyjnego;
- wobec trzeciej należności przesłano dłużnikowi jedno pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, z dnia 11 grudnia 2018 r., tj. po upływie ośmiu miesięcy od dnia wymagalności zapłaty³⁰; do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie skierowano sprawy do postępowania egzekucyjnego;
- wobec czwartej należności przesłano dłużnikowi jedno pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, z dnia 1 grudnia 2021 r., tj. po upływie trzech lat od dnia wymagalności zapłaty³¹ do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie skierowano sprawy do postępowania egzekucyjnego;

²⁶ Wyboru zaległości do badania dokonano za pomocą doboru celowego, kierując się osądem kontrolera oraz wynikami analizy stanu zaległości i ryzyk wystąpienia nieprawidłowości (na podstawie przeglądu analitycznego zestawienia wszystkich zaległości).

²⁷ 25 maja 2020 r.

²⁸ 4 marca 2022 r.

²⁹ 31 marca 2018 r.

³⁰ 31 marca 2018 r.

³¹ 31 marca 2018 r.

- wobec piątej należności przesyłano dłużnikowi dwa pisemne upomnienia, zawierające wezwania do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, pierwsze z nich 20 maja 2021 r., tj. po upływie trzech lat od dnia wymagalności zapłaty³², drugie 12 października 2021 r.; do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie skierowano sprawy do postępowania egzekucyjnego.

Brak systematycznych działań windykacyjnych w badanej próbie zaległości doprowadził do przedawnienia należności w łącznej kwocie 48,9 tys. zł, co opisano w sekcji dotyczącej *Stwierdzonych nieprawidłowości*.

W dniu 29 kwietnia 2021 r. w Starostwie zostały wprowadzone zarządzeniem Starosty nr 27/2021 procedury windykacji i należności Skarbu Państwa i Powiatu Karkonoskiego. Wynikał z nich m.in. obowiązek Wydziału Finansowo-Budżetowego przygotowania i wysłania dłużnikowi wezwania do zapłaty pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego, a po bezskutecznym upływie terminów wskazanych dłużnikowi w wezwaniu do zapłaty – przekazanie do radcy prawnego akt sprawy, który bezzwłocznie miał występować z powództwem cywilnym do właściwego sądu.

(akta kontroli str. 225-321, 373-381 T.III.)

2.3.3. W 2021 r. Starosta nie występował do Wojewody Dolnośląskiego o wyrażenie zgody na zawarcie ugody w sprawie spornej należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 4-7 T.III.)

2.3.4. W dniu 19 marca 2021 r. Starosta zawarł dwie umowy o numerach 30/2021 i 31/2021 w sprawie rozłożenia na raty spłaty wierzytelności przysługujących Skarbowi Państwa. Umowy zostały sporządzone po uprzednim uzyskaniu zgody Wojewody, udzielonej zarządzeniami nr 77 i nr 78 z dnia 1 marca 2021 r. Umowa nr 30/2021 dotyczyła ulgi w spłacie wierzytelności wynikającej z decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego nieruchomości i obejmowała ratę należną za rok 2020 w łącznej wysokości 19,3 tys. zł wraz z odsetkami, płatną w dwóch ratach: do dnia 30 września 2021 r. i do dnia 30 września 2022 r. Umowa nr 31/2021 dotyczyła ulgi w spłacie wierzytelności wynikającej z decyzji Wojewody zobowiązującej dłużnika do zwrotu udzielonej bonifikaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, w łącznej wysokości wraz z odsetkami 12,9 tys. zł, płatnej w 39 miesięcznych ratach począwszy od 30 kwietnia 2021 r. do 28 czerwca 2024 r.

W oparciu o art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami Starosta wystąpił w 2021 r. do Wojewody z siedmioma wnioskami o zastosowanie ulg w spłacie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa. Przedmiotowe postępowania zainicjowane zostały przez użytkowników wieczystych nieruchomości. W pięciu przypadkach dotyczyły one rozłożenia na raty należności z tytułu opłat rocznych, a w dwóch – częściowego umorzenia należności. Wojewoda rozpatrzył cztery wnioski, w każdym przypadku odmawiając wyrażenia zgody na zastosowanie wnioskowanych ulg. Pozostałe trzy wnioski nie zostały do dnia zakończenia czynności kontrolnych rozpatrzone z powodu niezpełnienia dokumentacji przez użytkowników wieczystych.

Na podstawie art. 15jca ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych³³,

³² 31 marca 2018 r.

³³ Dz. U. 2021 r. poz. 2095, ze zm.

Starosta w roku 2021 udzielił 16 użytkownikom wieczystym ulg w opłatach rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości w łącznej wysokości 260,6 tys. zł.

W wyniku zbadania pięciu spraw dotyczących płatności za rok 2020, w tym wzmiankowanych dwóch spraw rozłożenia na raty spłaty wierzytelności przysługujących Skarbowi Państwa³⁴ oraz trzech spraw obniżenia opłaty za użytkowanie wieczyste, o największej wartości³⁵ ustalono, że ulgi zostały udzielone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności podejmując decyzję zgromadzono niezbędne dokumenty i ustalono stan faktyczny. Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa, wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, należną za 2020 r. pomniejszono proporcjonalnie do liczby dni w tym roku, w którym obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego oraz stan epidemii z powodu COVID-19.

(akta kontroli str. 4-7, 322-349 T.III.)

2.3.5. Na koniec 2021 roku w saldzie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa pozostawały należności zagrożone przedawnieniem i przedawnione w kwocie 107,4 tys. zł oraz „trudno ściągalne” w kwocie 477,2 tys. zł, wobec których nie podjęto działań celem umorzenia i spisania, co zostało opisane w sekcji dotyczącej *Stwierdzonych nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 341-349 T.III.)

2.3.6. Szczegółowe badanie pięciu³⁶ najstarszych należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, które pozostały nierozliczone na dzień 31 grudnia 2021 r., wykazało, że:

- wszystkie zaległości dotyczyły opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa;
- łączna kwota badanych zaległości wyniosła 29,5 tys. zł;
- wobec żadnej z nich nie podjęto działań w celu umorzenia i spisania.

Główna księgową Starostwa wyjaśniła, że każda z wyżej wymienionych należności powinna być spisana, jako nieściągalna, jednak nie dokonano tego z powodu niedopatrzenia pracownika zajmującego się windykacją należności.

Uwzględniając, że pięć opisanych powyżej należności objętych badaniem szczegółowym (próba) należało do zakwalifikowanych przez Starostwo zaległości „trudno ściąganych” wymienionych w pkt 2.3.5. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, (wobec których nie podejmowano działań w celu umorzenia i spisania) nieprawidłowość ta została ujęta w pkt 2 sekcji dotyczącej *Stwierdzonych nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 341-349, 352, 368-370 T.III.)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Starostwie nie dochodząco, objętych badaniem szczegółowym, należności Skarbu Państwa z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (100% próby – pięć należności) na kwotę 231,0 tys. zł. Niedochodzenie należności doprowadziło do upływu terminu przedawnienia wymagalnych po dniu 31 marca 2018 r. należności u czterech dłużników, z których:

³⁴ W łącznej wysokości 32,2 tys. zł.

³⁵ W wysokości: 105,9 tys. zł; 75,1 tys. zł; 17, 3 tys. zł.

³⁶ Doboru celowego dokonano spośród dziesięciu najstarszych zaległości, których termin wymagalności minął w latach 1999-2008 (na podstawie przeglądu analitycznego zestawienia wszystkich zaległości).

- u jednego po upływie trzech lat od doręczenia wezwania do zapłaty w dniu 9 sierpnia 2018 r.,
- u drugiego po upływie trzech lat od doręczenia wezwania do zapłaty w dniu 11 grudnia 2018 r.,
- u trzeciego po upływie trzech lat od terminu zapłaty należności, tj. przed wystawieniem wezwania do zapłaty w dniu 1 grudnia 2021 r.,
- u czwartego z upływem trzech lat od terminu zapłaty należności, tj. przed wystawieniem wezwania do zapłaty w dniu 20 maja 2021 r.

Brak systematycznych działań windykacyjnych w badanej próbie zaległości stanowił naruszenie art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Brak ww. działań doprowadził do upływu terminu przedawnienia należności w łącznej kwocie 48,9 tys. zł. Zgodnie bowiem z art. 118 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny³⁷, termin przedawnienia dla roszczeń o świadczenia okresowe wynosi trzy lata.

Starosta wyjaśnił, że pracownik merytoryczny oraz Skarbnik Powiatu nadużyli jego zaufania, w następstwie czego zobowiązał się w przyszłości monitorować ich czynności w celu m.in. poprawienia terminowości działań windykacyjnych, a co za tym idzie niedopuszczania do przedawniania należności.

Pracownica Starostwa zajmująca się m.in. windykacją należności w wyjaśnieniach powołała się na przeciążenie obowiązkami i natłok spraw spowodowany wprowadzeniem nowego programu księgowego.

(akta kontroli str. 301-321, 350-367 T.III.)

2. Na koniec 2021 r. w saldzie należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa pozostawały należności zagrożone przedawnieniem i przedawnione w kwocie 107,4 tys. zł oraz trudno ściągalne w kwocie 477,2 tys. zł, wobec których nie podjęto działań celem umorzenia i spisania. W myśl art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości, wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do należności przeterminowanych lub nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Główna księgowa Starostwa wyjaśniła, że należności przedawnione i nieściągalne nie zostały spisane z uwagi na niedopatrzenie pracownika zajmującego się windykacją należności Skarbu Państwa (na ten typ należności tworzony jest odpis aktualizujący należności – konto 290, który koryguje należności przedstawione w bilansie). Ponadto wyjaśniła, że biorąc pod uwagę, że ww. należności powstały z tytułu władania nieruchomościami Skarbu Państwa umorzenie i spisanie należności będzie poprzedzone wystąpieniem Starostwa do Wojewody o wyrażenie zgody na wskazane czynności. Również Starosta wskazał, że po przanalizowaniu wszystkich należności z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, należności nieściągalne i przedawnione zostaną spisane na podstawie art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

(akta kontroli str. 341-381 T.III.)

³⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, ze zm.

OCENA CZĄSTKOWA

Środki dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone z zakresu gospodarki nieruchomościami przyznane w kwocie 155,4 tys. zł zostały zgodnie z przeznaczeniem wykorzystane i terminowo rozliczone. Dane wykazywane w sprawozdaniach m.in. z wykorzystania środków z dotacji były zgodne z ewidencją księgową. Niewykorzystana kwota 0,1 tys. zł dotacji została terminowo zwrócona na wyodrębniony rachunek bankowy Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: zaniechania dochodzenia należności wobec badanej próby pięciu dłużników, czego skutkiem był upływ terminu przedawnienia należności w wysokości 48,9 tys. zł u czterech dłużników, a także niepodjęcia działań w celu zaktualizowania wartości należności zgodnie z art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Podejmowanie czynności windykacyjnych wobec dłużników w celu niedopuszczania do upływu terminów przedawnienia zobowiązań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa.2. Zaktualizowanie należności Starostwa z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie³⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

³⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres e-mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres e-mailowy.

Wrocław, marca 2022 r.

Kontroler
Małgorzata Jakubiec-Dzieleńdziak
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis